

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
& ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ 32 Α, 71307 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ. 2810 224948 ΦΑΞ: 2810225616

Γενικές Αρχές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας

Από την 1^η Ιανουαρίου 2014 οι παραγωγοί αγροτικών προϊόντων έχουν την **ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ** σύμφωνα με το νόμο 4036/2012 «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις» να ακολουθούν τις γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας. Με την εφαρμογή της **ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας επιτυγχάνεται ορθή χρήση των γεωργικών φαρμάκων, χαμηλό κόστος παραγωγής αγροτικών προϊόντων, μείωση του κινδύνου της υγείας των καταναλωτών και προστασία του περιβάλλοντος.**

1. Προληπτικά /κατασταλτικά μέτρα

Στοχεύουν στην αποτροπή εγκατάστασης ή και την καταστολή των επιζήμιων οργανισμών στην καλλιέργεια η οποία επιτυγχάνεται κυρίως με:

I. Αμειψισπορά (μόνο για ετήσιες καλλιέργειες). Η εναλλαγή φυτών διαφορετικής οικογένειας στο χωράφι, δρα ευνοϊκά στον έλεγχο ζιζανίων, εχθρών και παθογόνων.

II. Καλλιεργητικές τεχνικές. Η διαχείριση των καλλιεργητικών εργασιών γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να παρεμποδίζεται η εξάπλωση των ζιζανίων, εχθρών και ασθενειών. Τέτοια μέτρα είναι:

- Ρύθμιση εποχής σποράς ώστε να απομακρυνθεί το ευαίσθητο στάδιο της καλλιέργειας από το χρόνο εμφάνισης του επιβλαβούς οργανισμού.
- Διαχείριση της πυκνότητας σποράς της καλλιέργειας.
- Εναλλακτικές μέθοδοι κατεργασίας του εδάφους (μη κατεργασία, ελάχιστη κατεργασία, κατεργασία μόνο σε στενή ζώνη κτλ).
- Κάλυψη ή εμπλουτισμός του εδάφους με φυτικά υπολείμματα.
- Χρησιμοποίηση φυτών παγίδων.
- Προσαρμογή των καλλιεργητικών τεχνικών ώστε να μη δημιουργείται ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη των επιζήμιων οργανισμών.

III. Χρήση ανθεκτικών ποικιλιών σε εχθρούς και ασθένειες.

IV. Ορθολογική λίπανση/άρδευση. Τα πολύ ζωηρά και τα πολύ εξασθενημένα φυτά έχουν μεγάλη ευαισθησία σε εχθρούς και ασθένειες.

V. Μέτρα υγιεινής

- Διαχείριση των ζιζανίων (αποφυγή σποροποίησης τους, διασπορά επιθυμητών ζιζανίων π.χ. οξυνίθρας σε πολυετείς καλλιέργειες).
- Χρήση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού
- Συλλογή και καταστροφή των πρώτων προσβολών

- Καταστροφή διαχειμαζουσών μορφών εχθρών και ασθενειών κατά τη χειμερινή περίοδο
- Άμεση απομάκρυνση και καταστροφή των ασθενών φυτών κατά την καλλιεργητική περίοδο και των υπολειμμάτων τους στο τέλος της καλλιέργειας
- Αποφυγή δημιουργίας πληγών στα φυτά κατά την καλλιέργεια
- Προστασία και ενίσχυση των πληθυσμών των ωφέλιμων οργανισμών π.χ. προστασία των φυτών στα οποία ενδημούν.

2. Εργαλεία παρακολούθησης και πρόγνωσης της εμφάνισης των επιζήμιων οργανισμών στην καλλιέργεια

Το σύστημα παρακολούθησης συνίσταται στην καταγραφή της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού και στην εξοικείωση των διαφόρων σταδίων ανάπτυξής του σε σχέση με τα στάδια ανάπτυξης και τις απαιτήσεις του καλλιεργούμενου φυτού. Η παρακολούθηση των μετεωρολογικών δεδομένων, η γνώση του κλιματολογικού ιστορικού και τα δελτία των γεωργικών προειδοποιήσεων αποτελούν τα βασικά εργαλεία του συστήματος πρόβλεψης.

3. Επίπεδα οικονομικής ζημιάς ως βάση λήψης απόφασης

Η επέμβαση πραγματοποιείται μόνο όταν ο επιβλαβής οργανισμός προκαλεί οικονομική ζημιά στην καλλιέργεια. Για τους επιβλαβείς οργανισμούς πριν από τις εφαρμογές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα επίπεδα κατωτέρων ορίων επέμβασης που έχουν καθοριστεί για την περιοχή, τις συγκεκριμένες εκτάσεις, τις καλλιέργειες και τις ειδικές κλιματολογικές συνθήκες, εφόσον είναι εφικτό.

4. Προτίμηση μη χημικών μεθόδων

Βιολογικές και άλλες μη χημικές μέθοδοι για την αντιμετώπιση του επιβλαβούς οργανισμού πρέπει να προτιμούνται εφόσον έχουν ικανοποιητικό αποτέλεσμα. Αυτά τα μέτρα αφορούν κυρίως:

- Την κάλυψη του εδάφους με μαύρο πλαστικό για τον έλεγχο των ζιζανίων
- Ηλιοαπόλυμανση εδάφους
- Χρήση φερομονών για μαζική παγίδευση των εντόμων
- Χρησιμοποίηση βιολογικών μέσων όπως απελευθέρωση οργανισμών που δρουν παρασιτικά ή αρπακτικά για τον εχθρό ή παθογόνο της καλλιέργειας

5. Εκλεκτικότητα φυτοπροστατευτικού/ ελαχιστοποίηση επιπτώσεων

Πρέπει να χρησιμοποιούνται εκλεκτικά ως προς το στόχο φυτοπροστατευτικά σκευάσματα με τις λιγότερες αρνητικές επιπτώσεις για τον άνθρωπο, τους λοιπούς οργανισμούς και το περιβάλλον. Φυτοπροστατευτικά ευρέος φάσματος θα πρέπει να εφαρμόζονται είτε κατά τόπους είτε σε περιόδους με την ελάχιστη παρουσία ωφέλιμων και λοιπών οργανισμών. Απαγορεύεται κατά την άνθιση η χρήση σκευασμάτων που έχουν τοξική δράση για τις μέλισσες.

Η επιλογή των φυτοφαρμάκων γίνεται με βάση τις πληροφορίες που διατίθενται για τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα στη χώρα μας από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι παραγωγοί υποχρεούνται:

- Να χρησιμοποιούν **μόνο** εγκεκριμένα για την καλλιέργεια φυτοπροστατευτικά προϊόντα
- Να ακολουθούν **τις οδηγίες της ετικέτας** κατά την εφαρμογή τους
- Να λαμβάνουν υπόψη τους περιορισμούς που υπάρχουν σχετικά με τα υπολείμματα ορισμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στις χώρες όπου διατίθενται τα προϊόντα τους
- Να συμβουλεύονται τους αγοραστές των προϊόντων τους για τυχόν πρόσθετους εμπορικούς περιορισμούς
- Να ακολουθούν τις οδηγίες του επιβλέποντος

6. Μείωση χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα απολύτως απαραίτητα

Η χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει να διατηρείται στα επίπεδα που είναι απολύτως απαραίτητα (μείωση δόσης, ποσότητα εφαρμογής, αριθμού επεμβάσεων, εντοπισμένες κατά θέσεις εφαρμογές) αλλά κυρίως με τη μικρότερη διαταραχή στο περιβάλλον και χωρίς να αυξάνεται ο κίνδυνος ανάπτυξης ανθεκτικότητας στους επιβλαβείς οργανισμούς.

7. Εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης ανθεκτικότητας

Στόχος είναι να διατηρηθεί η αποτελεσματικότητα των φυτοφαρμάκων η οποία επιτυγχάνεται με τη χρήση γεωργικών φαρμάκων διαφορετικού τρόπου δράσης.

8. Αξιολόγηση/ τήρηση αρχείων εφαρμογών φυτοπροστατευτικών προϊόντων και παρακολούθησης

Τα εφαρμοζόμενα μέτρα φυτοπροστασίας αξιολογούνται λαμβάνοντας υπόψη τις προηγούμενες εφαρμογές φυτοφαρμάκων.

Οι παραπάνω ενέργειες εφαρμογής των Γενικών Αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας από τους παραγωγούς - καλλιεργητές **πρέπει να καταγράφονται σε ημερολόγιο** το οποίο θα είναι διαθέσιμο σε κάθε σχετικό έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές ώστε να πιστοποιείται η εφαρμογή τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Επισημαίνεται ότι μετά την καταληκτική ημερομηνία 26-11-2015, οι ψεκασμοί θα πραγματοποιούνται μόνο από επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων.

Ως επαγγελματίας χρήστης ορίζεται κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί γεωργικά φάρμακα κατά την επαγγελματική του δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών, των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων τόσο στο γεωργικό τομέα όσο και σε άλλους τομείς.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΟΡΘΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

